

**ZAKON
O ZAŠTITI LICA
S MENTALNIM POREMEĆAJIMA**

Na osnovu člana 23 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na 25. sjednici održanoj 25. januara 2006. godine, usvaja

ZAKON O ZAŠTITI LICA S MENTALNIM POREMEĆAJIMA

DIO PRVI

Član 1 (Predmet zakona)

Ovim zakonom propisuju se osnovna načela, način organizovanja, provođenja zaštite i unapređivanja mentalnog zdravlja, kao i pretpostavke za primjenu mjera i postupanja prema licima s mentalnim poremećajima.

Član 2 (Način ostvarivanja zaštite i unapređivanja zdravlja mentalno oboljelih lica)

Zaštita i unapređivanje zdravlja lica s mentalnim poremećajima ostvaruje se:

- a) omogućavanjem odgovarajuće dijagnostičke obrade, liječenjem i rehabilitacijom;
- b) naučnim istraživanjima u oblasti mentalnog zdravlja radi zaštite i unapređivanja mentalnog zdravlja, kao i zaštite mentalnih bolesnika od ljekarskih ili naučnih ispitivanja bez njihovog pristanka ili saglasnosti njihovih staralaca;
- c) uključivanjem lica s mentalnim poremećajima u edukacione ili druge programe radi promocije mentalnog zdravlja, koji su posebno programirani i sprovode se u zakonom određenoj ustanovi;
- d) oporavak lica s mentalnim poremećajima njihovim uključivanjem u porodičnu, radnu i društvenu sredinu;
- e) edukacijom mentalno-zdravstvenih radnika i zaštitom njihovog zdravlja;
- f) podrškom stvaranju i radu udruženja lica s mentalnim poremećajima radi potpunijeg ostvarivanja njihovih interesa i prava;
- g) osiguranjem sredstava obaveznog finansiranja za mentalno oboljela lica iz budžeta Brčko distrikta BiH i lokalne zajednice.

Član 3 (Definicije)

U smislu ovog zakona:

- a) Lice s mentalnim poremećajima je lice koje ostvaruje mentalno-zdravstvenu zaštitu zbog mentalnih poremećaja ili bolesti;

- b) Centar za mentalno zdravlje je ustanova u primarnoj zdravstvenoj zaštiti čija je funkcija zaštita i unapređivanje mentalnog zdravlja u Brčko distriktu BiH. Korisnici usluga mentalno-zdravstvene zaštite Centra za mentalno zdravlje su obuhvaćeni primarnim, sekundarnom i tercijarnim preventivnim aktivnostima Centra za mentalno zdravlje;
- c) Zaštitna kuća je jedinica socijalno-zdravstvene ustanove u koju se smještaju korisnici mentalno-zdravstvene zaštite, koji se na drugi način ne mogu zbrinuti;
- d) Zaštitna radionica je jedinica za rad pod posebnim uslovima i zapošljava najmanje 51% lica s mentalnim poremećajem, a mogu je osnovati Vlada Brčko distrikta BiH ili pravno lice uz subvencije države;
- e) Zdravstvene ustanove su zdravstveni centri, Centar za mentalno zdravlje, bolnica, samostalne ambulante i ordinacije, dispanzeri, savjetovališta;
- f) Ustanova za mentalno zdravlje je bilo koja služba zdravstvene ustanove čija je primarna funkcija zaštita i unapređivanje mentalnog zdravlja;
- g) Socijalna ustanova je ustanova za obavljanje djelatnosti socijalne i dječije zaštite čije je djelovanje regulisano Zakonom o socijalnoj zaštiti, Zakonom o porodičnim odnosima i Zakonom o dječijoj zaštiti;
- h) Dijete je lice mlađe od 14 godina;
- i) Maloljetno lice je lice starije od 14 godina, koje nije navršilo 18 godina;
- j) Medicinska zaštita je određen dijagnostički postupak, oblik liječenja, prijem i smještaj u zdravstvenu ustanovu, uključivanje u obrazovne programe koji se sprovode u zdravstvenoj ustanovi, istraživanje na području zaštite i unapređivanja zdravlja lica s mentalnim poremećajima;
- k) Prijem u zdravstvenu ustanovu je postupak od dolaska ili dovođenja lica u tu ustanovu radi pregleda ili liječenja do donošenja odluke o njegovom dobrovoljnom smještaju ili prisilnom zadržavanju u zdravstvenoj ustanovi;
- l) Pristanak je slobodno data saglasnost lica s mentalnim poremećajima za provođenje određenog ljekarskog postupka, koja se zasniva na odgovarajućem poznavanju svrhe, prirode, posljedica, koristi i opasnosti od tog ljekarskog postupka i drugih mogućnosti liječenja;
- m) Dobrovoljni smještaj je smještaj lica s mentalnim poremećajima u zdravstvenoj ustanovi uz njegov pristanak;
- n) Prisilno zadržavanje je smještaj lica s težim mentalnim poremećajima u zdravstvenu ustanovu od trenutka donošenja odluke porodičnog ljekara ili nadležnog psihijatra o zadržavanju tog lica bez njegovog pristanka do odluke suda o prisilnom smještaju bez obzira da li se radi o licu koje je tek došlo ili dovedeno u zdravstvenu ustanovu ili licu koje se već nalazi na liječenju u zdravstvenoj ustanovi, a koje je opozvalo pristanak za dobrovoljni smještaj;
- o) Prisilni smještaj je smještaj lica s težim mentalnim poremećajima u zdravstvenoj ustanovi bez njegovog pristanka, a djeteta, maloljetnog lica ili lica lišenog poslovne sposobnosti s težim mentalnim poremećajima, bez pristanka njegovog zakonskog zastupnika uz uslove i po postupku iz poglavlja IV ovog zakona;
- p) Fizička sila, u smislu ovog zakona, je upotreba sredstava za fizičko ograničavanje kretanja i djelovanja lica s mentalnim poremećajima (fizičko fiksiranje stezuljom ili izolacija - izdvajanje);
- r) Zakonski zastupnik maloljetnika je roditelj ako nije lišen roditeljskog prava, za maloljetnika koji je bez roditelja ili o kojem se roditelji ne brinu - staralac, za maloljetnog usvojenika - usvojilac, za punoljetno lice nad kojim je

produženo roditeljsko pravo - roditelj, za punoljetno lice kojem je oduzeta ili ograničena poslovna sposobnost – staralac;

- s) Komisija za zaštitu lica s mentalnim poremećajima je komisija koja nadzire provođenje zaštite i unapređivanje zdravlja lica s mentalnim poremećajima;
- t) Doktor medicine je porodični ljekar;
- u) Mentalno-zdravstveni radnici su lica koja obavljaju djelatnost zaštite, unapređivanja zdravlja i liječenja lica s mentalnim poremećajima;
- v) Elektrokonvulzivna terapija podrazumijeva proceduru kojom se primjenom električne struje izazivaju konvulzije. Indikacije za primjenu su: katonne forme shizofrenije, neki oblici shizoafektivnih psihoza, depresije rezistentne na antidepresivnu farmakoterapiju;
- z) Psihohirurgija je metoda liječenja mentalnih bolesnika operativnim zahvatima na mozgu, koji je organski intaktan;
- z) Kastracija je operativni zahvat kojim se izaziva sterilnost, primjenjuje se na adekvatne načine kod oba spola.

DIO DRUGI

POGLAVLJE I

Član 4 (Zaštita i liječenje)

(1) Svako lice s mentalnim poremećajima ima pravo na kvalitetnu zaštitu i unapređivanje svoga zdravlja, pod jednakim uslovima kao i svi drugi građani.

(2) Lice s mentalnim poremećajima bez obzira na spol, rasu, naciju, vjeru ima pravo na jednake uslove liječenja kao i svako drugo lice kojem se pruža zdravstvena zaštita.

(3) Slobode i prava lica s mentalnim poremećajima mogu se ograničiti samo zakonom ako je to nužno radi zaštite zdravlja ili sigurnosti tog ili drugih lica.

(4) Dostojanstvo lica s mentalnim poremećajima mora se štiti i poštivati u svim okolnostima.

(5) Lica s mentalnim poremećajima imaju pravo na zaštitu od bilo kakvog oblika zlostavljanja i ponižavajućeg postupanja.

(6) Lica s mentalnim poremećajima ne smiju biti dovedena u neravnopravan položaj zbog svojih mentalnih poremećaja. Posebne mjere koje se preduzimaju da bi se zaštitila prava ili osiguralo unapređivanje zdravlja lica s mentalnim poremećajima ne smatraju se oblikom nejednakog postupanja.

(7) Lica s mentalnim poremećajima moraju se također štititi i od nasilja po osnovu spola, uznemiravanja i seksualnog uznemiravanja u smislu odredaba Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH.

(8) Liječenje lica s mentalnim poremećajima organizovat će se tako da se u najmanjoj mogućoj mjeri ograničava njihova sloboda i prava te prouzrokuju fizičke i psihičke neugodnosti, vrijeđa njihova ličnost i ljudsko dostojanstvo.

Član 5 (Plan liječenja)

(1) Liječenje i briga o svakom pacijentu će se zasnivati na pojedinačno napravljenom planu, koji će biti, ukoliko je to moguće, dogovoren s pacijentom, redovno provjeren i revidiran ako je to potrebno.

(2) Psihijatri i drugi mentalno-zdravstveni radnici dužni su dati prednost dobrovoljnom prihvatanju saradnje u liječenju i uvažavanju želja i potreba lica s mentalnim poremećajima nad prisilnim mjerama.

Član 6 (Pristanak na pregled i ljekarski postupak)

(1) Lice s mentalnim poremećajima koje može razumjeti prirodu, posljedice i opasnost predloženog ljekarskog postupka i koje na osnovu toga može donijeti odluku i izraziti svoju volju, može se pregledati ili podvrgnuti ljekarskom postupku samo uz njegov pismeni pristanak i potpisivanje ugovora o liječenju.

(2) Sposobnost lica da daje pristanak utvrđuje doktor medicine ili psihijatar u vrijeme kada to lice donosi odluku i u tu svrhu izdaje pismenu potvrdu. Ova se potvrda prilaže u ljekarsku dokumentaciju. Lice iz stava 1 ovog člana može zahtijevati da u postupku davanja pristanka bude prisutno lice od njegovog povjerenja.

(3) Dijete ili maloljetno lice s mentalnim poremećajima koje nije sposobno dati pristanak može se podvrgnuti pregledu ili drugom ljekarskom postupku samo uz pristanak njegovog zakonskog zastupnika. Mišljenje maloljetnika se pri tome treba uzimati u obzir u skladu sa njegovom dobi i stepenu zrelosti.

(4) Punoljetno lice s mentalnim poremećajima koje nije sposobno dati pristanak može se podvrgnuti pregledu ili drugom ljekarskom postupku samo uz pristanak njegovog staraoca, a ako ga nema onda uz saglasnost komisije za zaštitu lica s mentalnim poremećajima, ukoliko se ne radi o hitnom slučaju.

(5) Kada pristanak daju lica iz stavova 3 i 4 ovog člana, psihijatar im je dužan pod istim uslovima dati obavještenja koje je dužan dati licu s mentalnim poremećajima kada ono daje pristanak.

(6) Pristanak lica iz stavova 1, 3 i 4 ovog člana može se povući u bilo kojem trenutku. Licu koje povlači pristanak moraju se objasniti posljedice prestanka primjenjivanja određenog ljekarskog postupka. Opoziv pristanka lica iz stavova 1, 3, i 4 ovog člana se daje u pisanoj formi.

(7) Odricanje lica s mentalnim poremećajima od prava na davanje pristanka ne proizvodi pravna dejstva.

Član 7 (Pregled i ljekarski postupak bez pristanka)

(1) Traženje pristanka iz člana 6 stavova 1, 3 i 4 nije obavezno ako bi zbog njegovog pribavljanja bio neposredno ugrožen život lica s mentalnim poremećajima ili bi prijetila ozbiljna i neposredna opasnost od težeg narušavanja njegovog zdravlja. Ljekarski postupak može se primjenjivati bez pristanka samo dok traje navedena opasnost.

(2) Šef službe u zdravstvenoj ustanovi ili nadležni psihijatar zdravstvene ustanove odlučuje o nužnosti i hitnosti određenog ljekarskog postupka. O tom postupku obavještava zakonskog zastupnika lica s mentalnim poremećajima ako ga ono ima.

(3) Lice s mentalnim poremećajima koje je prisilno smješteno u zdravstvenu ustanovu može se i bez njegovog pristanka podvrgnuti pregledu ili drugom ljekarskom postupku koji služi liječenju mentalnih poremećaja zbog kojih je prisilno smješteno u zdravstvenu ustanovu samo ako bi bez provođenja tog postupka nastupilo teško oštećenje zdravlja tog lica.

(4) Ako se ljekarski postupak provodi bez pristanka lica s mentalnim poremećajima u skladu s članom 6 stavovima 3 i 4 i stavovima 2 i 3 ovog člana potrebno je u mjeri, u kojoj je to moguće, objasniti tom licu moguće postupke njegovog liječenja i uključiti to lice u planiranje njegovog liječenja.

(5) O svakom prisilnom smještaju punoljetnih lica s mentalnim poremećajima bez njihovog pristanka, odnosno djece i maloljetnih lica s mentalnim poremećajima i lica lišenih poslovne sposobnosti bez pristanka njihovih zakonskih zastupnika odlučuje sud.

(6) Postupci po odredbama ovog zakona su hitni.

(7) Zdravstvena ustanova mora obavijestiti komisiju za zaštitu lica s mentalnim poremećajima o svakom slučaju ograničavanja sloboda iz stava 1 ovog člana.

POGLAVLJE II

Član 8 (Prava lica s mentalnim poremećajima u postupku liječenja)

(1) Svako lice s mentalnim poremećajima dobrovoljno ili prisilno smješteno u zdravstvenu ustanovu ili uključeno u postupak liječenja ima pravo:

- a) da mu se odredi individualno prilagođeni oblik liječenja u zavisnosti od njegovog mentalno-zdravstvenog stanja, kvaliteta socijalne podrške i mogućnosti ustanove;
- b) kad god je moguće dati prednost vanbolničkom obliku liječenja – centri za mentalno zdravlje i dnevne bolnice uz uključivanje i razvijanje mreže socijalne podrške u porodici i lokalnoj zajednici;
- c) biti upoznato u vrijeme prijema i uključivanja u liječenje, a kasnije na svoj izričit zahtjev s njegovim pravima i dužnostima, te poučeno o tome kako može svoja prava ostvariti;
- d) biti upoznato s razlozima i ciljevima njegovog smještaja te sa svrhom, prirodom, posljedicama, korisnosti i opasnostima provođenja predloženog oblika liječenja i korisnosti i opasnostima provođenja drugih mogućnosti liječenja kao i posljedicama neliječenja;
- e) radno učestvovati u planiranju i provođenju svojeg liječenja, oporavka i resocijalizacije;
- f) obrazovati se prema odgovarajućem općem nastavnom planu i programu ili posebnom nastavnom planu i programu za lica zaostala u razvoju i posebnom nastavnom planu i programu za lica s mentalnim poremećajima i poremećajima psihičkog razvoja;
- g) na novčanu naknadu za rad u radno-terapijskim poslovima od kojih ustanova u kojoj se nalaze na liječenju ostvaruje prihod;
- h) podnositi pritužbe direktno šefovima zdravstvene ustanove ili šefu službe u pogledu oblika liječenja, dijagnosticiranja, otpusta iz ustanove i povrede njezinih prava i sloboda;
- i) postavljati zahtjeve i izjavljivati bez nadzora i ograničenja prigovore, žalbe i druge pravne lijekove nadležnim sudovima odnosno organima uprave;
- j) savjetovati se s ljekarom po svom izboru;
- k) družiti se s drugim licima smještenim u zdravstvenoj ustanovi i primati posjete;
- l) o svom trošku slati i primati bez nadzora poštu i časopise, a uz nadzor telefonirati i primati pakete;
- m) posjedovati predmete za ličnu upotrebu, osim predmeta kojima može ugroziti svoj život ili zdravlje, ili život i zdravlje drugih lica;
- n) učestvovati po svom izboru u vjerskim aktivnostima u okviru mogućnosti zdravstvene ustanove.

(2) Podaci o korištenju prava iz stava 1 tački a i b ovog člana unose se u ljeekarsku dokumentaciju lica s mentalnim poremećajima.

(3) Prava iz stava 1 tački a, b, c, e, f i g ovog člana mogu u ime lica s mentalnim poremećajima ostvariti članovi porodice ili druga lica koja djeluju u njegovom interesu.

Član 9 (Mjesto liječenja)

(1) Kada je liječenje lica s mentalnim poremećajima neophodno u zdravstvenoj ustanovi, ono će se omogućiti i provesti u odgovarajućoj ustanovi koja se nalazi u mjestu njegovog prebivališta, ako nema prebivališta onda u mjestu njegovog boravišta, a ako nema boravišta onda u mjestu gdje je lice zatečeno, a ako u tom mjestu nema zdravstvene ustanove u zdravstvenoj ustanovi koja je najbliža mjestu njegovog prebivališta, boravišta ili mjesta gdje je lice zatečeno.

(2) Smještaj i liječenje lica s mentalnim poremećajima obavlja se samo u psihijatrijskim ustanovama koje odredi Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko distrikta BiH.

(3) Uz pismeni pristanak lica s mentalnim poremećajima odnosno zakonskog zastupnika lica lišenog poslovne sposobnosti, djeteta ili maloljetnog lica s mentalnim poremećajima datim u skladu s članom 6 stavovima 1, 3 i 4 ovog zakona ili na pismeni zahtjev lica ovlaštenih da daju pristanak, liječenje se može provesti u zdravstvenoj ustanovi koja ne odgovara uslovima iz stava 1 ovog člana.

(4) Psihijatrijsko liječenje djece i maloljetnih lica provodi se u dijelu službe zdravstvene ustanove namijenjene liječenju djece i omladine koji su odvojeni od dijela za punoljetne bolesnike.

(5) Nedovoljno mentalno razvijeno lice koje ne raspolaže psihičkim mogućnostima za uključivanje u liječenje u zdravstvenoj ustanovi kao i svako drugo lice s mentalnim poremećajima, liječit će se u ustanovi koja je prilagođena posebnim potrebama tih lica.

Član 10 (Zdravstvena ustanova)

(1) Psihijatrijsko liječenje djece s poremećajima u ponašanju, mentalno oštećene ili bolesne djece, te mentalno oštećenog ili bolesnog lica, organizuje i provodi zdravstvena ustanova.

(2) Prisilni smještaj lica iz stava 1 ovog člana sprovodi se po odredbama ovoga zakona.

Član 11 (Elektrokonvulzivno liječenje)

(1) Elektrokonvulzivno liječenje može se primijeniti samo pod sljedećim pretpostavkama, koje su postavljene kumulativno:

a) na osnovu pismenog pristanka lica s mentalnim poremećajima ili ako ga ono nije sposobno dati, na osnovu pismenog pristanka lica iz člana 6 stavova 3 i 4 ovog zakona;

b) uz pozitivno mišljenje drugog psihijatra o potrebi i posljedicama primjene takvog ljekarskog postupka;

c) ako su prethodno iscrpljene sve ostale metode liječenja;

d) ako je primjena navedenih metoda nužna za liječenje osobe s mentalnim poremećajima i

e) ako se ne očekuje da bi primjena navedenih metoda mogla imati negativne popratne posljedice.

(2) Prema licu s mentalnim poremećajima koje je prisilno zadržano ili prisilno smješteno u zdravstvenoj ustanovi može se primijeniti elektrokonvulzivno liječenje i bez pristanka tog lica ili lica navedenih u članu 6 stavovima 3 i 4 ovog zakona samo uz odobrenje komisije za zaštitu lica s mentalnim poremećajima i uz poštivanje ostalih pretpostavki navedenih u stavu 1 ovog člana.

(3) Primjena liječenja iz stavova 1 i 2 ovog člana mora se uvijek upisati u ljeekarsku dokumentaciju zajedno s pismenim pristankom navedenih lica i mišljenjem drugog ljeekara.

(4) Primjena psihohirurgije i kastracije nije dopuštena.

Član 12 (Biomedicinska istraživanja)

(1) Biomedicinska istraživanja nad licima s mentalnim poremećajima mogu se preduzeti samo u svrhu proučavanja i liječenja mentalnih poremećaja, vodeći se preporukama Helsinške deklaracije:

- a) ako nema druge odgovarajuće mogućnosti osim istraživanja nad ljudima;
- b) ako opasnost od istraživanja za lica s mentalnim poremećajima nije nesrazmjerna koristi od istraživanja;
- c) ako je istraživački projekat odobrilo Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko distrikta BiH, nakon nezavisnog preispitivanja naučnog značaja, važnosti cilja i etičnosti samog istraživanja;
- d) ako su lica koja sudjeluju u istraživanju obaviještena o svojim pravima i pravnoj zaštiti koju uživaju i
- e) ako su lica koja učestvuju u istraživanju dala svoj pismeni pristanak koji mogu povući u svakom trenutku.

(2) Biomedicinska istraživanja nad licem s mentalnim poremećajima koje nije u stanju dati svoj pristanak može se preduzeti samo ukoliko su uz pretpostavke iz stava 1 tački a, b, c i d ovog člana ispunjene još i ove dodatne pretpostavke:

- a) ako se očekuje da će rezultati istraživanja biti od stvarne i direktne koristi za zdravlje tog lica;
- b) ako istraživanje nad licima koja su u stanju dati pristanak ne bi dalo jednako dobre rezultate;
- c) ako su lica navedena u članu 6 stavovima 3 i 4 ovog zakona dala svoj pismeni pristanak, i
- d) ako se lice nad kojom se istraživanje sprovodi nije izričito protivilo tom ili takvom istraživanju.

(3) Biomedicinska istraživanja nad djecom i maloljetnim licima mogu se preduzeti pod pretpostavkama iz stava 2 ovog člana samo uz odobrenje komisije za zaštitu lica s mentalnim poremećajima i etičke komisije za mentalno zdravlje.

(4) Biomedicinska istraživanja nad licima koja su na izdržavanju mjere sigurnosti čuvanja i liječenja se isključuju.

Član 13

(Rad mentalno-zdravstvenih radnika)

(1) Mentalno-zdravstveni radnici su dužni da čuvaju kao profesionalnu tajnu sve što saznaju ili primijete tokom obavljanja svojih djelatnosti.

(2) Mentalno-zdravstveni radnici mogu otkriti ono što su saznali ili primijetili u pogledu mentalno oboljelih lica tokom obavljanja svoje djelatnosti, samo uz pristanak tih lica ili njihovog zakonskog zastupnika.

(3) Mentalno-zdravstveni radnici mogu i bez pristanka lica s mentalnim poremećajima otkriti ono što su saznali tokom liječenja i zaštite tog lica:

- a) drugom psihijatru ili doktoru medicine ako je to nužno za pružanje ljekarske pomoći tom licu,
- b) službenim licima u organima starateljstva i drugim organima uprave kada je to nužno da bi ona mogla postupati u vezi s licem s mentalnim poremećajima na osnovu i u okviru svojih ovlaštenja, i to samo onda kada lica s mentalnim poremećajima nisu sposobna dati svoj pristanak,
- c) ako je to nužno učiniti u općem interesu ili interesu drugog lica koji je važniji od interesa čuvanja tajne.

(4) Otkriće se samo oni podaci koji su nužni za ostvarivanje svrha navedenih u stavu 3 ovog člana i ti podaci ne smiju se koristiti u druge svrhe osim onih za koje su dati.

(5) Općim interesom ili interesom koji je važniji od interesa čuvanja tajne u smislu stava 3 ovog člana smatra se:

- a) otkrivanje saznanja da lice s mentalnim poremećajima priprema počinjenje krivičnog djela za koje je zakonom propisana kazna zatvora,
- b) otkrivanje ili suđenje za najteža krivična djela ako bi ono bilo znatno usporeno ili onemogućeno bez otkrivanja inače zaštićenih podataka,
- c) sprečavanje izlaganja drugog lica neposrednoj i ozbiljnoj opasnosti za njegov život ili zdravlje,
- d) sprečavanje izlaganja lica s mentalnim poremećajem neposrednoj i ozbiljnoj opasnosti za njegov život ili zdravlje od drugog lica.

(6) Službena lica iz stava 3 tačke b ovog člana dužna su čuvati kao službenu tajnu, sve što se odnosi na lice s mentalnim poremećajima.

(7) Klinički i drugi materijali koji se koriste u predavanjima ili naučnim časopisima moraju prikriti identitet lica s mentalnim poremećajima o kojima govore.

Član 14 (Ljekarska dokumentacija)

(1) Ljekarska dokumentacija o liječenju lica s mentalnim poremećajima dostupna je isključivo sudu za potrebe postupka koji je u toku.

(2) Ljekarska dokumentacija sadržava samo one podatke koji su neophodni za ostvarenje svrhe zbog koje se zahtijeva njeno dostavljanje.

(3) Izjave lica s mentalnim poremećajima sadržane u ljekarskoj dokumentaciji koje se odnose na počinjenje nekog krivičnog djela ne mogu se koristiti kao dokaz u sudskom postupku.

(4) Podaci iz ljekarske dokumentacije koji su potrebni za ostvarenje zdravstvene, socijalne, porodične, pravne ili penzijske zaštite mogu se dati za službene svrhe na zahtjev organa nadležnih za tu zaštitu samo uz saglasnost lica s mentalnim poremećajima, a ako ona nisu sposobna dati saglasnost onda samo ukoliko se osnovano vjeruje da se lica s mentalnim poremećajima ne bi protivila davanju navedenih podataka.

(5) Svaki ljekarski postupak mora se upisati u ljekarsku dokumentaciju s naznakom je li bio preduzet sa ili bez pristanka osobe.

Član 15 (Odobrenje psihijatra)

(1) Psihijatar može odobriti razgovor lica s mentalnim poremećajima smještenog u zdravstvenu ustanovu sa ovlaštenim licima Policije, sudijom i stručnim licima organa starateljstva samo ako to dopušta zdravstveno stanje lica s mentalnim poremećajima.

(2) Psihijatar neće odobriti razgovor koji zahtijeva lice iz stava 1 ovog člana s licem koje nije sposobno razumjeti stanje u kojem se nalazi, niti posljedice takvog razgovora.

(3) Odluku iz stavova 1 i 2 ovog člana psihijatar je obavezan unijeti u ljekarsku dokumentaciju.

POGLAVLJE III

Član 16 (Dobrovoljni smještaj)

(1) Lice s mentalnim poremećajima koje je sposobno razumjeti svrhu i posljedice smještaja u zdravstvenu ustanovu i koje je na osnovu toga sposobno donijeti odluku može se uz njegov pismeni pristanak odnosno zahtjev, a na osnovu uputnice o potrebi smještaja, smjestiti u zdravstvenu ustanovu.

(2) Šef službe odnosno dežurni psihijatar u zdravstvenoj ustanovi u koju se smješta lice iz stava 1 ovog člana samostalnim ili nezavisnim pregledom utvrdit

će da li se radi o licu s mentalnim poremećajima kod kojeg se odgovarajući terapijski uspjesi ne mogu postići liječenjem izvan takve ustanove.

POGLAVLJE IV

Član 17 (Prisilno zadržavanje i prisilni smještaj)

(1) Lice s mentalnim poremećajima koje uslijed svoje mentalne smetnje ozbiljno i direktno ugrožava vlastiti život ili zdravlje ili sigurnost, odnosno život ili zdravlje ili sigurnost drugih lica, i ima apsolutnu potrebu za hospitalizacijom, može se smjestiti u zdravstvenu ustanovu bez pristanka, po postupku za prisilno zadržavanje i prisilni smještaj propisanim ovim zakonom.

(2) Dijete, maloljetno lice ili lice lišeno poslovne sposobnosti može se iz razloga navedenih u stavu 1 ovog člana smjestiti u zdravstvenu ustanovu i bez pristanka njenog zakonskog zastupnika po postupku za prisilno zadržavanje i prisilni smještaj.

Član 18 (Prijem u zdravstvenu ustanovu)

(1) Lice iz člana 17 ovog zakona primit će se u službu zdravstvene ustanove nadležnu prema članu 9 stavu 1 ovog zakona na osnovu uputnice doktora medicine koji nije zaposlen u toj službi i koji je to lice lično pregledao i napisao propisanu ispravu o tom pregledu.

(2) Obrazac isprave sa odgovarajućim sadržajem iz stava 1 ovog člana propisuje šef Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko distrikta BiH. U ispravi moraju biti navedeni i obrazloženi razlozi zbog kojih se prisilno zadržavanje smatra nužnim.

Član 19 (Dovođenje u zdravstvenu ustanovu)

Lice s mentalnim poremećajima za koje se osnovano sumnja da može neposredno ugroziti vlastiti život ili zdravlje odnosno život i zdravlje drugih u posebno hitnim slučajevima dužna su ovlaštena službena lica Policije dovesti u zdravstvenu ustanovu.

Član 20 (Zadržavanje dovedenog lica)

(1) Psihijatar u zdravstvenoj ustanovi koji primi lice na osnovu člana 17 ovog zakona dužan ga je odmah pregledati kako bi utvrdio postoje li razlozi za prisilno zadržavanje.

(2) Kada psihijatar ocijeni da ne postoje razlozi za prisilno zadržavanje, lice neće biti zadržano i ljekar će upisati svoju odluku o tome sa obrazloženjem u ljezarsku dokumentaciju.

(3) Kada psihijatar utvrdi postojanje razloga za prisilno zadržavanje, dužan je donijeti odluku o prisilnom zadržavanju koja se sa obrazloženjem upisuje u ljezarsku dokumentaciju.

(4) Psihijatar će tu odluku saopćiti prisilno zadržanom licu na primjeren način i upoznati ga sa razlozima i ciljevima njegovog prisilnog zadržavanja te sa njegovim pravima i dužnostima po ovom zakonu.

Član 21 (Obavješćavanje suda)

(1) Zdravstvena ustanova koja je prisilno zadržala lice s mentalnim poremećajima iz člana 17 ovog zakona, dužna je o tome odmah, a najkasnije u roku 24 sata od donošenja odluke o prisilnom zadržavanju, neposredno ili putem elektronskih sredstava komuniciranja dostaviti nadležnom sudu na području na kome se nalazi zdravstvena ustanova, obavijest o prisilnom zadržavanju zajedno sa ljezarskom dokumentacijom o pregledu lica s mentalnim poremećajima sa obrazloženjem razloga za prisilno zadržavanje.

(2) Zdravstvena ustanova dužna je obavješćenje o prisilnom zadržavanju dostaviti u roku iz stava 1 ovog člana izdavaocu uputnice, zakonskom zastupniku prisilno zadržane osobe i komisiji za zaštitu lica s mentalnim poremećajima.

(3) Obrazac sa odgovarajućim sadržajem obavješćenja o prisilnom zadržavanju propisuje šef Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko Distrikta.

Član 22 (Prisilno zadržavanje dobrovoljno smješćenog lica)

(1) Postupak propisan članom 20 stavovima 3 i 4 ovog zakona primjenjuje se i na lice s mentalnim poremećajima koje se prisilno zadržava u slučaju kada je već smješćeno na lijećenje u zdravstvenu ustanovu uz njegov pristanak, u slučaju da pristanak opozove, a pod uslovom da su u međuvremenu nastupili uslovi koji odgovaraju uslovima za prisilni smješćaj, te na lice kod kojeg su ispunjeni uslovi za prisilni smješćaj, koje se na drugi način našlo u zdravstvenoj ustanovi.

(2) Rok od 24 sata za dostavu obavješćenja o prisilnom zadržavanju u slučaju iz stava 1 ovog člana, počinje teći od opoziva pristanka smješćenog lica.

Član 23 (Postupanje suda)

(1) U postupku prisilnog smješćaja lica s mentalnim poremećajima u zdravstvenu ustanovu odlučuje nadležni sud u vanparničnom postupku.

(2) U postupku za prisilni smještaj javnost je isključena, ukoliko sud ne odluči drugačije.

(3) Isključenje javnosti ne odnosi se na zakonskog zastupnika i advokata lica s mentalnim poremećajima.

(4) Dopustit će se da raspravi budu prisutna pojedina službena lica koja se bave liječenjem i zaštitom lica s mentalnim poremećajima i naučni radnici, a ukoliko se lice s mentalnim poremećajima tome ne protivi, odnosno ako se ono nije sposobno protiviti ako se tome ne protive njegov zakonski zastupnik ili advokat, može to dopustiti i njenom bračnom drugu i bliskim srodnicima.

(5) Lica koja su prisutna raspravi upozorit će se da su dužna kao tajnu čuvati sve ono što su na raspravi saznala te na posljedice otkrivanja tajne.

(6) Kada nadležni sud primi obavijest o prisilnom zadržavanju ili na koji drugi način sazna za prisilno zadržavanje, donijet će rješenje o pokretanju postupka po službenoj dužnosti i postaviti licu opunomoćenika iz reda advokata radi zaštite njegovih prava ako to ono već nije učinilo, odnosno ako zaštita njegovih prava u postupku nije osigurana na drugi način.

(7) Sud je dužan da ispita sve okolnosti koje su od značaja za donošenje rješenja i da sasluša sva lica koja imaju saznanje o bitnim činjenicama.

(8) Ukoliko je to moguće i ako to neće štetno uticati na zdravlje mentalno bolesnog lica, sud će saslušati i to lice.

(9) Prije donošenja odluke o prisilnom smještaju ili o otpustu lica s mentalnim poremećajima, sud je dužan pribaviti pismeno mišljenje jednog od psihijatar s liste stalnih sudskih vještaka koji nije zaposlen u zdravstvenoj ustanovi u kojoj se nalazi prisilno zadržano lice, o tome da li je prisilni smještaj u zdravstvenoj ustanovi neophodan.

(10) Kada odlučuje o prisilnom smještaju djeteta ili maloljetnog lica sud je dužan stručno mišljenje pribaviti od psihijatra specijaliziranog za liječenje djece i maloljetnika, odnosno od psihijatra koji ima iskustvo (duže od 3 godine) u radu s djecom.

(11) Psihijatar iz stava 9 ovog člana daje sudu pismeno mišljenje o potrebi prisilnog smještaja nakon što lično obavi pregled lica s mentalnim poremećajima.

(12) Po završenom postupku sud je dužan odmah, a najkasnije u roku tri dana, da donese rješenje kojim će odlučiti da li se lice zadržano u zdravstvenoj ustanovi može i dalje zadržavati ili će se pustiti iz zdravstvene ustanove.

(13) O svojoj odluci sud obavještava organ starateljstva.

Član 24
(Prisilni smještaj po odluci suda)

(1) Ako sud odluči da se zadržano lice smjesti u zdravstvenu ustanovu odredit će i vrijeme trajanja prisilnog smještaja koje ne može biti duže od šest mjeseci.

(2) Zdravstvena ustanova je dužna da sudu, po potrebi, dostavlja izvještaje o promjenama u zdravstvenom stanju zadržanog lica.

Član 25
(Produženje prisilnog smještaja)

Ako zdravstvena ustanova utvrdi da prisilno smješteno lice treba ostati smješteno i nakon isteka trajanja prisilnog smještaja određenog u rješenju suda, dužna je da 7 dana prije isteka toga vremena predloži sudu donošenje rješenja o produženju prisilnog smještaja koji ne može biti duži od šest mjeseci.

Član 26
(Rješenje o produženom prisilnom smještaju)

(1) Rješenje o produženom prisilnom smještaju sud donosi po istom postupku po kojem donosi i prvo rješenje o prisilnom smještaju.

(2) Sud je dužan rješenje o produženom prisilnom smještaju donijeti najkasnije do isteka prethodno određenog trajanja prisilnog smještaja.

Član 27
(Dostavljanje rješenja)

Rješenje se dostavlja prisilno smještenom licu, njenom zakonskom zastupniku, bliskom srodniku s kojim živi u zajedničkom domaćinstvu, opunomoćeniku, nadležnom organu starateljstva i zdravstvenoj ustanovi u kojoj je lice s mentalnim poremećajima prisilno smješteno.

Član 28
(Pravo žalbe na rješenje)

(1) Protiv rješenja o prisilnom smještaju u zdravstvenoj ustanovi i puštanja iz zdravstvene ustanove žalbu mogu izjaviti zdravstvena ustanova koja je zadržala lice s mentalnim poremećajima, zadržano lice, njegov staratelj i organ starateljstva, i to u roku osam dana od dana prijema rješenja.

(2) Žalba ne zadržava izvršenje rješenja, ako sud iz opravdanih razloga drukčije ne odredi.

(3) Prvostepeni sud će žalbu sa spisima bez odlaganja dostaviti drugostepenom sudu, koji je dužan da donese odluku u roku tri dana od dana prijema žalbe.

POGLAVLJE V

Član 29 (Otpust)

(1) Postupak otpusta iz jedne službe zdravstvene ustanove dobrovoljno smještenog lica s mentalnim poremećajima istovjetan je postupku otpusta iz druge službe zdravstvene ustanove osim u slučaju ako su nastupili uslovi koji odgovaraju uslovima iz člana 17 ovog zakona. Tada će se lice prisilno zadržati u skladu s članom 22 ovog zakona.

(2) U postupku otpusta iz zdravstvene ustanove iz stava 1 ovog člana lice s mentalnim poremećajem će se upoznati sa mogućnošću vanbolničkog tretmana u Centru za mentalno zdravlje.

(3) Prisilno smješteno lice otpustit će se iz zdravstvene ustanove odmah nakon isteka vremena prisilnog smještaja određeno u rješenju suda o prisilnom smještaju.

(4) Sud može i prije isteka vremena određenog za zadržavanje lica u zdravstvenoj ustanovi, po službenoj dužnosti, a na prijedlog odgovornog ljekara, ili na zahtjev zadržanog lica, njegovog staratelja kao i komisije za zaštitu lica s mentalnim poremećajima da odluči o otpustu lica iz zdravstvene ustanove.

(5) Prisilno smješteno lice može biti otpušteno iz zdravstvene ustanove i prije isteka sudom propisanog roka, na zahtjev zadržanog lica, njegovog staratelja ili komisije za zaštitu lica s mentalnim poremećajima, ako se utvrdi da se njegovo zdravstveno stanje poboljšalo u tolikoj mjeri da su prestali razlozi za daljnji prisilni smještaj. O ovoj odluci se obavještava sud.

Član 30 (Program psihosocijalne podrške)

(1) Kada u slučajevima propisanim ovim zakonom lice s mentalnim poremećajima treba otpustiti iz zdravstvene ustanove, a ono zbog svojeg psihofizičkog stanja i uslova u kojima živi nije sposobno brinuti se o sebi niti ima lica koje su po zakonu dužna i mogu se brinuti o njemu, premjestit će se iz zdravstvene ustanove u socijalnu ustanovu ili uključiti u program psihosocijalne podrške.

(2) O premještanju iz stava 1 ovog člana zdravstvena ustanova obavijestit će odmah sud koji je donio odluku o prisilnom smještaju ili o otpustu, kao i nadležni organ starateljstva.

Član 31 (Priprema za otpust prisilno smještenih lica)

Prisilno smještenim licima zdravstvena ustanova može odobriti privremeno odsustvovanje ili izlazak iz zdravstvene ustanove ukoliko se ukaže potreba za medicinskim tretmanom ili potreba za procesom socijalizacije, koji su neophodni da bi pacijenta pripremili za njegov otpust.

POGLAVLJE VI

Član 32 (Mjere sigurnosti i zaštitne mjere)

(1) Učiniocu koji je učinio krivično djelo ili prekršaj u stanju neuračunljivosti ili bitno smanjene uračunljivosti sud će u krivičnom, odnosno prekršajnom postupku izreći mjeru sigurnosti ili zaštitnu mjeru, u skladu sa odredbama Krivičnog zakona Brčko distrikta BiH, odnosno Zakona o prekršajima Brčko distrikta BiH.

(2) Izvršenje mjere sigurnosti i zaštitne mjere iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa Zakonom o izvršenju krivičnih i prekršajnih sankcija Brčko distrikta BiH.

Član 33 (Izveštavanje suda o provođenju mjera)

Zdravstvena ustanova koja primijeni mjeru obaveznog liječenja i čuvanja ima obavezu da svakih šest mjeseci procjenjuje stanje psihičkog zdravlja lica i o tome izvještava sud koji je izrekao mjeru.

POGLAVLJE VII

Član 34 (Fizička sila)

(1) Fizička sila u zaštiti lica s mentalnim poremećajima primijenit će se u zdravstvenoj ustanovi samo kada je to jedino sredstvo da to lice spriječi da svojim napadom ne ugrozi život ili zdravlje drugog lica ili svoj život ili zdravlje ili nasilno uništi ili ošteti tuđu imovinu.

(2) Fizička sila će se primijeniti samo u mjeri i na način koji je neophodan radi otklanjanja opasnosti izazvane napadom lica s mentalnim poremećajima.

(3) Primjena fizičke sile smije trajati samo dok je nužno da se ostvari svrha iz stava 1 ovog člana.

(4) Odluku o primjeni fizičke sile ili izdvajanja iz člana 48 ovog zakona donosi psihijatar, te nadzire njenu primjenu.

(5) Trajanje primjene fizičke sile ne može biti duže od četiri sata, osim u posebnim slučajevima kada psihijatar procijeni da je neophodna duža primjena fizičke sile.

(6) U izuzetnim slučajevima psihijatar može donijeti odluku o produžetku primjene fizičke sile, a ne dužem od četiri sata, odnosno u posebnim slučajevima - ne duže od vremena neophodnog da se ostvari svrha primjene fizičke sile.

(7) Kada zbog izuzetne hitnosti nije moguće čekati da odluku donese psihijatar, odluku o primjeni fizičke sile ili izdvajanja može donijeti doktor medicine, medicinska sestra - tehničar, koji su dužni o tome odmah obavijestiti psihijatra koji će odlučiti o njenoj daljnjoj primjeni.

(8) Kod upotrebe fizičkog obuzdavanja ili pri upotrebi stezulje kod lica s mentalnim poremećajima obavezno je osigurati stalno praćenje tjelesnog i mentalnog stanja tog lica od stručnog medicinskog osoblja.

Član 35 (Upozorenje na primjenu fizičke sile)

(1) Prije nego što se na njega primijeni fizička sila, lice će, ako je to s obzirom na okolnosti slučaja moguće biti na to upozoreno.

(2) Razlozi, način i mjera primjene fizičke sile te ime lica koje je donijelo odluku o njenoj primjeni obavezno se upisuju u ljekarsku dokumentaciju.

(3) Roditelji maloljetnog lica s mentalnim poremećajima ili zakonski zastupnik ili staratelj lica s mentalnim poremećajima obavijestit će se o primjeni fizičke sile ili izdvajanja.

Član 36 (Postupanje Policije)

(1) Ovlaštena službena lica Policije dužna su na poziv doktora medicine pružiti pomoć zdravstvenim radnicima pri savladavanju tjelesnog otpora lica iz člana 17 ovog zakona, ali samo dok to lice pruža tjelesni otpor te dok se ne osigura zbrinjavanje i otklanjanje neposredne opasnosti tog lica.

(2) Kada postoji neposredna opasnost da će lice s mentalnim poremećajima svojim ponašanjem u zdravstvenoj ustanovi napasti na život ili tijelo nekog lica ili otuđiti, uništiti ili teže oštetiti imovinu te ustanove, službena lica Policije dužna su na poziv zdravstvenog radnika zdravstvene ustanove hitno pružiti odgovarajuću pomoć.

(3) Lice koje je uputilo poziv iz stavova 1 i 2 ovoga člana dužno ga je naknadno u pismenom obliku obrazložiti te to obrazloženje uložiti u ljekarsku dokumentaciju.

POGLAVLJE VIII

Član 37

(Komisija za zaštitu lica s mentalnim poremećajima)

(1) Komisija za zaštitu lica s mentalnim poremećajima osniva se na nivou Brčko distrikta BiH za zdravstvenu ustanovu i nezdravstvenu ustanovu (zatvor, pritvor).

(2) Komisija za zaštitu lica s mentalnim poremećajima prati provođenje zaštite lica s mentalnim poremećajima nezavisno od toga da li su dobrovoljno smještena, prisilno zadržana ili prisilno smještena u zdravstvenoj ustanovi.

(3) Komisija za zaštitu lica s mentalnim poremećajima se sastoji od predsjednika i tri člana, i to: neuropsihijatar/psihijatar, socijalni radnik, diplomirani pravnik i psiholog. Predsjednik je obavezno neuropsihijatar/psihijatar i ne može biti zaposlen u službi ustanove nad kojom se vrši kontrola.

(4) Organizaciju, rad i finansiranje rada komisije iz stava 1 ovog člana propisuje gradonačelnik, na prijedlog šefa Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko distrikta.

(5) Troškovi za rad komisije iz stava 1 ovog člana, padaju na teret zdravstvene ili nezdravstvene ustanove u kojoj se vrši kontrola.

(6) Na sve članove komisije se primjenjuje obaveza čuvanja profesionalne odnosno službene tajne u skladu s članom 13 ovoga zakona.

Član 38

(Zadaci komisije za zaštitu lica s mentalnim poremećajima)

(1) Komisija za zaštitu lica s mentalnim poremećajima ima sljedeće zadatke:

- a) unapređivati postupanje prema licima s mentalnim poremećajima,
- b) pratiti provođenje postupaka propisanih ovim zakonom i predlagati zdravstvenoj ustanovi i nadležnom organu uprave mjere za otklanjanje uočenih nezakonitosti,
- c) pratiti poštivanje ljudskih prava i sloboda i dostojanstva lica s mentalnim poremećajima,
- d) po vlastitoj procjeni ili na prijedlog trećeg lica ispitivati pojedinačne slučajeve prisilnog zadržavanja ili prisilnog smještaja u zdravstvenu ustanovu odnosno smještaja djece, maloljetnih lica, lica lišenih poslovnih sposobnosti te punoljetnih lica koja nisu sposobna dati pristanak,
- e) primati prigovore i pritužbe lica s mentalnim poremećajima, njihovih zakonskih zastupnika, članova porodice, opunomoćenika, trećih lica ili organa starateljstva te preduzimati potrebne mjere,
- f) predlagati nadležnom sudu donošenje odluke o otpustu iz zdravstvene ustanove,

g) sagledavati uslove rada u zdravstvenim ustanovama i predlagati mjere za njihovo poboljšanje.

(2) Komisija za zaštitu lica s mentalnim poremećajima zasjeda jedanput mjesečno a najmanje jedanput u šest mjeseci, te podnosi izvještaj Odjeljenju za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko distrikta BiH, o svom radu i predlažu mjere za unapređivanje djelatnosti zaštite i liječenja lica s mentalnim poremećajima.

POGLAVLJE IX

Član 39 (Zdravstveno-inspekcijski nadzor)

Zdravstveno-inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona obavlja zdravstveni inspektor na osnovu ovlaštenja utvrđenih Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Član 40 (Istraživački projekti)

Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko distrikta BiH odobrava i nadzire istraživačke projekte koji se sprovode u zdravstvenim ustanovama.

POGLAVLJE X

Član 41 (Kaznene odredbe)

Pravno lice će se kazniti za prekršaj novčanom kaznom 2000 - 10.000 KM ako:

- a) pregleda ili podvrgne lice s mentalnim poremećajima ljekarskom postupku bez prethodnog valjanog pristanka, suprotno članovima 6 i 7 ovog zakona,
- b) licu s mentalnim poremećajima ometa ili uskraćuje prava iz člana 8 ovog zakona,
- c) u liječenju lica s mentalnim poremećajima postupi suprotno članu 11 ovog zakona,
- d) preduzima biomedicinska istraživanja nad licima s mentalnim poremećajima suprotno članu 12 ovog zakona,
- e) povrijedi obavezu čuvanja profesionalne odnosno službene tajne suprotno članu 13 ovog zakona,
- f) vodi i postupa s medicinskom dokumentacijom suprotno članu 14 ovog zakona,
- g) dobrovoljno smjesti lice s mentalnim poremećajima suprotno članu 17 ovog zakona,

- h) o prisilnom zadržavanju lica ne obavijesti nadležni sud u roku od 24 sata od donošenja odluke o prisilnom zadržavanju, suprotno članovima 21 i 22 ovog zakona,
- i) u roku od 7 dana prije isteka trajanja prisilnog smještaja ne zatraži od suda donošenje rješenja o produženom prisilnom smještaju lica, suprotno članu 25 ovog zakona,
- j) ne otpusti lice s mentalnim poremećajima istekom trajanja prisilnog smještaja određenog u rješenju suda, suprotno članu 29 stavu 3 ovog zakona,
- k) ne otpusti lice po rješenju suda kojim se određuje prijevremeni otpust, suprotno članu 29 stavovima 4 i 5 ovog zakona,
- l) zloupotrijebi ovlaštenja iz člana 34 ovog zakona.

DIO TREĆI

Član 42 (Završne odredbe)

Šef Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko distrikta dužan je propisati obrasce, za koje je ovlašten po odredbama ovog zakona, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 43 (Stupanje na snagu)

Ovaj zakon (po usvajanju) će stupiti na snagu 8. (osmog) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH".

Б о с н а и Х е р ц е г о в и н а
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА

B o s n a i H e r c e g o v i n a
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
SKUPŠTINA BRČKO DISTRIKTA

Broj: 0-02-022-2/06
Brčko, 25. januar 2006. godine

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH

Prof. dr. Milan Tomić